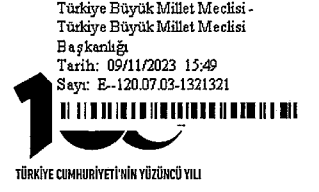

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-9246586

Konu : Soru Önergesi (7/2811)

7/2811
GK 13

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 11.08.2023 tarihli ve 1266800 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Kars Milletvekili Sayın Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/2811 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/2811 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: D2DF798B-C9A8-4D0A-BB56-8D355CCB346A

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Samiye BULUN

Çocuk Gelişimcisi

Telefon No: (312) 705 58 09

Kars Milletvekili Sayın **Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT**'e Ait **7/2811** Esas Numaralı Yazılı
Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında çalışmalarımız; mevzuat, eğitim ve farkındalık artırma, kurumlar arası işbirliği ve koordinasyon, şiddet mağduru kadınların korunması ve desteklenmesine yönelik kurumsal mekanizmaların güçlendirilmesi, verilerin toplanması ve istatistiklerin geliştirilmesi başlıkları kapsamında sürmektedir.

2012 yılında yürürlüğe giren 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Türkiye’de kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin yasal altyapının güçlendirildiğinin ve bu mücadelenin bir üst seviyeye taşındığının en önemli göstergesidir.

Kadına yönelik şiddetle mücadele yol haritasını belirleyen ve temel politika önceliklerini ortaya koyan ve 2021-2025 dönemini kapsayan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı 1 Temmuz 2021 tarihinde yürürlüğe girmiş olup 81 ilde İl Eylem Planları uygulanmaya başlanmıştır.

Şiddet mağduru kadınlara ve beraberindeki çocuklarına yatılı hizmet sunan 3.666 kapasiteli 149 kadın konukevimiz bulunmaktadır. Kadın konukevlerinde kadınların ve beraberindeki çocuklarının şiddetsiz bir ortamda, yaşadıkları travma ile başa çıkabilmeleri, güçlenmeleri ve yeniden sağlıklı ilişkiler sürdürebilmelerine destek olmak üzere mesleki çalışmalar yürütülmektedir. Mesleki çalışmalar ve değerlendirmelerle birlikte kadın ve çocuklara doğrudan ya da ilgili kuruluşlara yönlendirmek suretiyle barınma, psikososyal destek, hukuki destek, tıbbi destek, ekonomik destek, mesleki destek, eğitim desteği, çocukları için kreş, rehberlik ve yönlendirme vb. alanlarda hizmet sunulmaktadır.

Kadın konukevi hizmet sürecini tamamlayan kadınların konukevi sonrası izleme süreci Şiddet Önleme İzleme Merkezleri (ŞÖNİM) tarafından gerçekleştirilmektedir. ŞÖNİM’ler tarafından haklarında 6284 sayılı Kanun kapsamında koruyucu ve önleyici tedbir kararları alınmış olan mağdur ve faillerin yanı sıra kadın konukevi hizmetlerinden yararlanmış ve ayrılmış olan kadınlar ve çocukları için izleme takip çalışmaları sürdürülmektedir.

81 ilimizde bulunan 82 ŞÖNİM 6284 sayılı Kanun kapsamında, şiddet mağduruna yönelik tedbirlerin takibi ve izlenmesi ile psikososyal destek, hukuki destek, eğitim ve mesleki destek, sağlık desteği, ekonomik destek ve rehberlik danışmanlık ve yönlendirme hizmetleri sunulmaktadır.

İlçe düzeyinde sosyal hizmet müdahalesi ve takibini sağlamak üzere, kamu kurum ve kuruluşları ile iş birliği içinde hizmet sunmak amacıyla 409 Sosyal Hizmet Merkezi bünyesinde Şiddetle Mücadele İrtibat Noktası oluşturulmuştur.

Ayrıca, şiddet mağdurlarının etkin korunması bağlamında; Elektronik Kelepçe Uygulaması ile şiddet mağduru ve şiddet uygulayanı birlikte izleyerek yüksek riskli vakalarda etkili koruma ve müdahale sağlanmaktadır. Bakanlığımız ile İçişleri Bakanlığı işbirliğinde şiddet mağduru veya şiddet görme riski altında olan kadınlar için etkin ve hızlı müdahalenin sağlanması amacıyla Kadın Destek Sistemi (KADES) Mobil uygulaması hayata geçirilmiştir.

Bakanlığımız bünyesinde bulunan “Alo 183 Sosyal Destek Hattı” şiddete uğrayan ya da uğrama riski taşıyan, destek ve yardıma ihtiyacı olan kadın ve çocuklar için psikolojik, hukuki ve ekonomik danışma hattı olarak 7 gün 24 saat ücretsiz hizmet vermektedir.

Depremden etkilenen 11 ilde şiddet mağduru olan ve can güvenliği tehlikesi bulunan hizmet alanlara yönelik gerekli değerlendirmeler yapılarak il dışı nakil süreci yürütülmektedir. Deprem bölgesinde bulunan kadın konukevi ve ŞÖNİM kuruluşlarımızın bulunduğu çevrimiçi

gruplar oluşturularak günlük olarak ihtiyaçları, mevcut durumları hakkında anlık bilgi edinilmektedir. Kuruluşlarımızdan deprem sonrası bina durumları hakkında bilgi edinilmiş olup Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve Bakanlığımız Destek Hizmetleri Başkanlığı Ekipleri tarafından binalarımızın hasar tespiti yapılmıştır. Kuruluşlarımızda görev yapan ve mevcut şartlar sebebiyle deprem bölgesinden ayrılan personelimizin konakladıkları illerde ihtiyaçlar tespit edilerek (tefrişat, personele, hizmet alana yönelik ihtiyaçlar vb) karşılanmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Yaşanan büyük deprem sonrası 11 ilde ŞÖNİM ve kadın konukevlerinde hizmet veren meslek ve destek elemanları ile kuruluş yöneticilerine yaşadıkları deprem travmasından kurtulmaları normal yaşam ve hizmet süreçlerine devam edebilmeleri için EMDR terapisi eğitimleri devam etmektedir.

22-24 Mart 2023 tarihlerinde 11 deprem ili ile 70 ilin ŞÖNİM ve kadın konukevi personeline (meslek ve destek personeli) Afet Sonrası Psikososyal Destek ve Yas ile Başa Çıkma, Afet Sonrasında Travmaya Maruz Kalmış Kadın ve Çocuklarla Çalışma, ŞÖNİM ve Kadın Konukevi Çalışanları Akran Destek Grubu Oluşturulması konularına ilişkin eğitim verilmiştir.

Ayrıca, kuruluşlarımızın deprem sonrası ihtiyaç duyduğu ek personele yönelik ihtiyaç tespit çalışması yürütülmektedir. Bununla birlikte depremden etkilenen illere ziyaretler gerçekleştirerek başta kuruluş ve personelimizin mevcut durumunu değerlendirmeye, ihtiyaç tespiti yapılmaya ve personelimizi destekleyici çalışmalar yürütmeye ve şiddet mağduru kadınlara yönelik çalışmaların yerinde değerlendirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir. Bunun yanı sıra kuruluş personelimiz ve hizmet alanlara yönelik psikososyal destek ve eğitim programlarına ilişkin çalışmalar yürütülmektedir.

Diğer taraftan, depremden etkilenen kadınlara yönelik gerek moral/motivasyon sağlaması gerekse deprem sonrası sosyo-ekonomik durumlarının iyileştirilmesine katkı sağlamak amacıyla, Adıyaman, Gaziantep, Kahramanmaraş ve Malatya'da 6 adet iş atölyesi kurulmuştur. Söz konusu iş atölyeleri ile dikiş, nakış, seramik, giyecek tamirâtı, örgü vb. gibi faaliyetlerle birlikte bugüne kadar yaklaşık 500 depremzede kadına ulaşılmıştır.

Bununla birlikte Bakanlığımızın faydalanıcı olarak yer aldığı "Geleceğini Kuran Genç Kadınlar Projesi" kapsamında; Adana, Diyarbakır ve İzmir illerinde Nisan-Mayıs 2023 döneminde doğrudan depremzede olan 18-29 yaş arası NEET kadınlarla (ne eğitimde ne istihdamda yer almayan) birlikte Genel Travma Bilgilendirmesi Grup Çalışmaları yapılarak 172 kişiye ulaşılmıştır.

Bakanlığımızca Sosyal Yardımlaşma Dayanışma (SYD) Vakıfları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza yönelik olarak başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda çeşitli sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Deprem felaketi nedeniyle ihtiyaç sahibi vatandaşlarımızın artan yardım taleplerinin karşılanabilmesi amacıyla hane başı 4.000 TL'ye kadar destek verilmek üzere iki kez tüm SYD Vakıflarına ilave kaynak aktarımı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca afet bölgesinde ihtiyaç duyulan temel ihtiyaçların dağıtımını ayni bağış depolarımız ve sosyal marketlerimiz aracılığıyla ivedilikle depremin ilk gününden beri organize edilmiştir. Bu doğrultuda bağışçılar ve Sosyal Yardımlaşma

ve Dayanışma Teşvik Fonu aracılığıyla aynı yardım dağıtımının kesintisiz olarak sürdürülmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Bununla birlikte Bakanlığımızca mevzuatta ve yardım programlarının hedeflemelerinde yapılan düzenlemeler ile sosyal yardım alanında kadınlar önceliklendirilmiştir. Bu doğrultuda 2022 yılında Bakanlığımızca uygulanan düzenli sosyal yardımlardan faydalananların %61'ini kadın hak sahipleri oluşturmaktadır.

Öte yandan, Bakanlığımız Türkiye Afet Müdahale Planı ile Afet ve Acil Durum Müdahale Hizmetleri Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda afetlerde Psikososyal Destek Çalışma Grubunun koordinasyonundan sorumlu ana çözüm ortağı olarak görevlendirilmiştir.

Bu kapsamda, destek çözüm ortakları ile birlikte; afetlerde çalışacak olan bütün personele psikososyal destek eğitimlerinin verilmesi sağlanmakta, afetzedelerin temel ihtiyaçları ve psikososyal destek ihtiyaçları tespit edilmekte, afetzedelere ve afet alanında çalışan personele psikososyal destek verilmekte, incinebilir grupların ihtiyaçlarına yönelik gerekli yönlendirme çalışmaları yapılmaktadır. Psikolojik ilk yardım hizmeti ve psikososyal destek hizmeti sunulması esnasında riskli durumdaki kadınların tespiti halinde Bakanlığımızın hizmet modellerine gerekli yönlendirmeler de yapılmaktadır.